

opusdei.org

Perquè tothom se salvi

Us oferim en àudio i text, l'homilia de sant Josepmaria "Perquè tothom se salvi" publicada a "Amics de Déu" i pronunciada el 16 d'abril de 1954.

24/08/2020

Disponible també a [Soundcloud](#), [ivoox](#) i [Youtube](#)

La vocació cristiana, aquesta crida personal del Senyor, ens mena a identificar-nos amb Ell. Cal no oblidar, però, que Ell ha vingut a la terra per redimir tot el món, perquè *vol que tots els homes se salvin.*[1] No hi ha ànima que no interessi Crist. Cadascuna li ha costat el preu de la seva Sang.[2]

En considerar aquestes veritats, em torna a la ment aquella conversa entre els Apòstols i el Mestre, moments abans del miracle de la multiplicació dels pans. Una gran multitud havia acompanyat Jesús. Nostre Senyor alça els ulls i demana a Felip: *on comprarem pa, perquè puguin menjar tots?*[3] Felip contesta, després d'un càlcul ràpid: *dos-cents denaris de pa no basten perquè cadascun en prengui tan sols un mos.* [4] No tenen tants diners: han d'anar a parar a una solució casolana. *Un altre deixeble, Andreu, el germà de Simó Pere, li diu: aquí hi ha un minyó*

que té cinc pans d'ordi i dos peixos, però, què és això per a tanta gent?[5]

El llevat i la massa

Nosaltres volem seguir el Senyor, i desitgem difondre la seva Paraula. Humanament parlant, és lògic que també ens preguntem: però, què som, per a tanta gent? En comparança amb el nombre d'habitants de la terra, per bé que ens comptem a milions, som pocs. Per això, ens hem de veure com una mica de llevat preparat i disposat per a fer el bé a tota la humanitat, recordant les paraules de l'Apòstol: *un pessic de llevat fa pujar tota la pasta,[6]* la transforma. Hem d'aprendre d'ésser aquest ferment, aquest llevat, per modificar i transformar la multitud.

Que potser el ferment és per la seva natura millor que la pasta? No. Però el llevat és el mitjà, perquè la pasta

es faci, mentre es converteix en aliment comestible i sa.

Penseu, ni que sigui a grans trets, en l'acció eficaç del ferment, que serveix per a fer el pa, aliment fonamental, senzill, a l'abast de tothom. En molts llocs —potser ho haureu presenciat i tot— la preparació de la fornada és una veritable cerimònia, i hom n'obté un producte estupend, saborós, que es menja amb els ulls.

Trien farina bona; si poden, de la millor mena. Treballen la massa a la pastera, per barrejar-la amb el llevat, en una labor pacient i llarga.

Després, un temps de repòs, imprescindible perquè el llevat acabi la seva missió, inflant la pasta.

Mentrestant, el forn va cremant, animat per la llenya que s'hi consumeix. I aquesta pasta, ficada dins l'escalfor del foc, ens dóna aquest pa tou, esponjós, d'una gran qualitat. Un resultat impossible

d'assolir sense la intervenció del llevat —una petita quantitat—, que s'ha diluït, desapareixent entre els altres elements en una labor eficient, que passa desapercebuda.

Si meditem amb un sentit espiritual aquest text de sant Pau, entendrem que no tenim més remei que treballar, al servei de totes les ànimes. Una altra cosa fóra egoisme. Si mirem la nostra vida amb humilitat, distingirem ben clar que el Senyor ens ha concedit, ultra la gràcia de la fe, talents, qualitats. Cap de nosaltres no és un exemplar repetit: el nostre Pare ens ha creat d'un a un, i ha repartit entre els seus fills un nombre divers de béns. Hem de posar aquests talents, aquestes qualitats, al servei de tothom: utilitzar aquestes dons de Déu com a instruments per ajudar a descobrir Crist.

No us imagineu que aquest afany és com un afegitó, per fer la vora, amb una filigrana, a la nostra condició de cristians. Si el llevat no fermenta, es podreix. Pot desaparèixer revifant la pasta, però també pot desaparèixer perquè es malmet, en un monument a la ineficàcia i a l'egoisme. No fem un favor a Déu Nostre Senyor, quan el fem conèixer als altres: *perquè, predicar l'Evangelí, no és per a mi cap motiu de glòria, ja que me n'incumbeix l'obligació, per manament de Jesucrist; i ai de mi, si no predico l'Evangelí!*[7]

Feines de pesca

Vet aquí, diu el Senyor, que enviaré molts pescadors, i pescaré aquests peixos.[8] Així ens concreta la gran labor: pescar. De vegades, hom parla o escriu sobre el món, comparant-lo a un mar. I hi ha veritat en aquesta comparació. En la vida humana, com en el mar, hi ha períodes de calma i

de borrasca, de tranquil·litat i de vents forts. Sovint, les criatures neden en aigües amargues, enmig de grans onades; caminen entre tempestes, en una anada trista, però bé que sembla que tenen alegria, però bé que sembla que fan molt de soroll: són riallades que volen encobrir el descoratjament, el disgust, la vida sense caritat i sense comprensió. Es devoren els uns als altres, els homes igual que els peixos.

És tasca dels fills de Déu aconseguir que tots els homes entrin —en llibertat— dins la xarxa divina, perquè s'estimin. Si som cristians, ens hem de convertir en aquests pescadors que descriu el profeta Jeremies, amb una metàfora que també va emprar repetidament Jesucrist: *seguiu-me, i us faré pescadors d'homes*,^[9] diu a Pere i a Andreu.

Acompanyem Crist en aquesta pesca divina. Jesús és a la vora del llac de Genesaret i la gent s'amuntega al seu voltant, *deleirosa d'escoltar la paraula de Déu.*^[10] Com ara! Que no ho veieu? Desitgen sentir el missatge de Déu, per bé que externament ho dissimulen. Potser n'hi ha que han oblidat la doctrina de Crist; d'altres —sense que hi tinguin cap culpa— mai no l'aprengueren, i pensen en la religió com en una cosa estranya. Convenceu-vos, però, d'una realitat sempre actual: sempre arriba un moment que l'ànima no pot més, no en té prou amb les explicacions habituals, no la satisfan les mentides dels falsos profetes. I, encara que aleshores no ho admetin, aquestes persones tenen fam de saciar la seva inquietud amb l'ensenyament del Senyor.

Deixem que ho conti sant Lluç: *Veíé dues barques parades a la vora del llac; i els pescadors n'havien baixat, i*

esbandien les xarxes. Ell pujà en una de les barques, que era de Simó, i el pregà que s'apartés una mica de terra i, assegut, de la barca estant ensenyava les multituds.[11] En acabar la seva catequesi, va ordenar a Simó: *vés mar endins i tireu les xarxes per pescar.*[12] És Crist l'amo de la barca; és Ell qui prepara la feina: per això ha vingut al món, per ocupar-se que els seus germans trobin el camí de la glòria i de l'amor al Pare. L'apostolat cristià, no l'hem inventat nosaltres. Els homes, si per cas, l'entrebanquem: perquè som maldestres, amb la nostra manca de fe.

Simó li respongué: Mestre, tota la nit que ens hi hem escarrassat, i no hem agafat res.[13] La resposta sembla raonable. D'ordinari, pescaven en aquestes hores; i, justament en aquella ocasió, la nit havia estat infructuosa. Com pescaran de dia? Però, Pere té fe: *només per la vostra*

paraula, tiraré la xarxa.[14] Decideix de fer com Crist li ho ha suggerit; es compromet a treballar, confiat en la Paraula del Senyor. Què passa aleshores? *I, havent-ho fet, agafaren una quantitat tan gran de peixos, que la xarxa se'ls esquinçava. Aleshores feren senyal als companys de l'altra barca que hi anessin a ajudar-los. Hi anaren i ompliren totes dues barques, talment que gairebé s'enfonsaven.*[15]

Jesús, en sortir del mar amb els seus deixebles, no mirava tan solament aquesta pesca. Per això, quan Pere se li llança als peus i confessa amb humilitat: *aparteu-vos de mi, Senyor, que sóc un home pecador!* Nostre Senyor respon: *no tinguis por, d'ara endavant seràs pescador d'homes.*[16]

I en aquesta nova pesca, tampoc no fallarà tota l'eficàcia divina: instruments de grans prodigis són els apòstols, malgrat llurs personals misèries.

Es repetiran els miracles

També a nosaltres, si breguem diàriament per obtenir la santedat cada un en el seu propi estat en el món i en l'exercici de la pròpia professió, en la nostra vida ordinària, goso assegurar que el Senyor ens farà instruments capaços d'obrar miracles i, si calia, dels més extraordinaris. Donarem claror als cecs. ¿Qui no podria contar mil casos de com un cec gairebé de naixement recobra la vista, rep tota l'esplendor de la llum de Crist? I un altre era sord, i un altre mut, que no podien sentir o articular una paraula com a fills de Déu... I se'ls han purificat els sentits, i escolten i s'expressen ja com homes, no pas com bèsties. *In nomine lesu!*,^[17] en el nom de Jesús els seus Apòstols donen la facultat de moure's a aquell paralític, incapaç d'una acció útil; i aquell altre gandul, que sabia les seves obligacions però no les complia... En nom del Senyor,

surge et ambula!,[18] aixeca't i camina.

L'altre, difunt, podrit, que feia tuf de cadàver, ha copsat la veu de Déu, com en el miracle del fill de la vídua de Naïm: *noi, jo t'ho mano, aixeca't!* [19] Miracles com els de Crist, miracles com els dels primers Apòstols són els que farem. Potser en tu mateix, en mi, s'han operat aquests prodigis: tal vegada érem cecs, o sords, o paralítics, o bé pudíem de mort, i la paraula del Senyor ens ha aixecat de la nostra prostració. Si estimem Crist, si el seguim sincerament, si no ens busquem a nosaltres mateixos sinó tan sols a Ell, en el seu nom podrem transmetre a d'altres, per gràcia, allò que per gràcia ens ha estat concedit.

He predicat constantment aquesta possibilitat, sobrenatural i humana, que el Nostre Pare Déu posa a les mans dels seus fills: participar en la

Redempció operada per Crist.
M'emplena d'alegria trobar aquesta doctrina en els textos dels Pares de l'Església. Sant Gregori el Gran precisa: *els cristians treuen les serps, quan desarrelen el mal del cor dels altres amb llur exhortació al bé... La imposició de les mans sobre els malalts per guarir-los, ocorre quan un home observa que el proïsme s'afebleix en la pràctica del bé i se li ofereix una ajuda de mil maneres, enrobustint-lo en virtut de l'exemple. Aquests miracles són tant més grans si considerem que s'esdevenen en el camp espiritual, portant la vida no pas als cossos, sinó a les ànimes. Si no us abandoneu, vosaltres també podreu obrar aquests prodigis, amb l'ajuda de Déu.*[20]

Déu vol que tothom se salvi: això és una invitació i una responsabilitat que pesen sobre cadascun de nosaltres. L'Església no és un reducte per a privilegiats. *Per ventura*

l'Església és una exigua part de la terra? La gran Església és el món sencer.[21] Així ho escrivia sant Agustí, i hi afegia: *onsevulla que vagis, allí hi ha Crist. Tens per heretat els confins de la terra; vine, posseeix-la tota amb mi.*[22] Recordeu com estaven les xarxes? Plenes a vessar. No hi cabien més peixos. Déu espera ardentment que se li empleni la casa; [23] és Pare, i li agrada de viure amb tots els fills al voltant.

Apostolat en la vida ordinària

Vegem ara aquella altra pesca, després de la Passió i Mort de Jesucrist. Pere ha negat tres vegades el Mestre, i ha plorat amb un dolor humil; el gall, amb el seu cant, li recordà les advertències del Senyor, i va demanar perdó des del fons de l'ànima. Mentre espera, contrit, en la promesa de la Resurrecció, exerceix el seu ofici, i se'n va a pescar. *Arran d'aquesta pesca, hom ens demana*

sovint per què Pere i els fills de Zebedeu se'n tornaren a l'ocupació que tenien abans que el Senyor els cridés. Eren, efectivament, pescadors quan Jesús els va dir: seguiu-me, i us faré pescadors d'homes. A aquells qui se sorprenden d'aquesta pregunta, cal respondre'ls que als Apòstols no els estava prohibit d'exercir llur professió, ja que es tractava d'una cosa legítima i honesta.[24]

L'apostolat, aquesta ànsia que es menja les entranyes del cristià corrent, no és una cosa diversa de la feina de cada dia: es confon amb aquesta mateixa feina, convertida en ocasió d'un encontre personal amb Crist. En aquesta tasca, en esforçar-nos freqüentment en els mateixos afanys amb els nostres companys, amb els amics, amb els parents, els podrem ajudar a arribar a Crist, que ens espera a la vora del llac. Abans d'ésser apòstol, pescador. Després

d'apòstol, pescador. La mateixa professió que abans, després.

Aleshores, què canvia? Canvia que en l'ànima —perquè hi ha entrat Crist, tal com pujà a la barca de Pere— es presenten horitzons més amplis, més ambició de servei, i un desig irreprimible d'anunciar a totes les criatures les *magnalia Dei*,^[25] les coses meravelloses que fa el Senyor, si és que el deixem fer. No puc silenciar que *el treball* —per dir-ho així— *professional* dels sacerdots és un *ministeri diví i públic* que abraça tota l'activitat d'una forma exigent, fins al punt que, en general, si a un sacerdot li sobra temps per a una altra tasca que no sigui pròpiament sacerdotal, pot estar segur que no compleix el deure del seu ministeri.

Es trobaven plegats Simó Pere, Tomàs, l'anomenat Dídim, i Natanael, de Canà de Galilea, els fills de Zebedeu i dos més dels seus deixebles. Simó

Pere els diu: me'n vaig a pescar. Els altres li respongueren: Nosaltres també hi venim. Sortiren i pujaren a la barca, i aquella nit no van agafar res. Quan ja clarejava, Jesús es presentà a la riba.[26]

Es posa al costat dels Apòstols, vora aquestes ànimes que s'han lliurat a Ell: i ells no se n'adonen. Quantes vegades Crist, no és prop de nosaltres, sinó dintre nostre; i vivim una vida tan humana! Crist se'ns fa veí, i no s'enduu ni una sola mirada d'afecte, ni una paraula d'amor, ni una obra de zel dels seus fills.

Però els deixebles —escriu sant Joan— no conegueren que era Jesús. Aleshores, Jesús els digué: nois, que teniu res per menjar?[27] Aquesta escena familiar de Crist, a mi, m'omple de goig. Que digui això Jesucrist, Déu! Ell, que ja té un cos gloriós! *Tireu la xarxa per la banda dreta, i en trobareu. La hi van tirar,*

doncs, i ja no la podien treure a causa de l'abundor de peixos.[28] Ara ho entenen. Torna al cap d'aquells deixebles allò que en tantes d'ocasions han sentit de llavis del Mestre: pescadors d'homes, apòstols. I veuen que tot és possible, perquè és Ell qui dirigeix la pesca.

Llavors, aquell deixeble que Jesús estimava digué a Pere: és el Senyor. [29] L'amor, l'amor ho veu de lluny estant. L'amor és el primer que copsa aquestes delicadeses. Aquell Apòstol adolescent, amb l'estimació ferma que sent envers Jesús, ja que estimava Crist amb tota la puresa i tota la tendresa d'un cor que mai no ha estat corromput, exclamà: és el Senyor!

Simó Pere, tot just sentí és el Senyor, va cenyir-se la túnica i es tirà a l'aigua.[30] Pere és la fe. I es llança al mar, ple d'una audàcia meravellosa.

Amb l'amor de Joan i la fe de Pere,
fins on arribarem nosaltres?

Les ànimes són de Déu

Els altres deixebles arribaren amb la barca, arrossegant la xarxa plena de peixos, perquè només eren lluny de terra cosa de dues-centes colzades.

[31] De seguida posen la pesca als peus del Senyor, perquè és d'Ell. Perquè aprenguem que les ànimes són de Déu, que ningú d'aquesta terra no pot atribuir-se'n la propietat, que l'apostolat de l'Església —el seu anunci i la seva realitat de salvació— no es basa en el prestigi d'unes persones, sinó en la gràcia divina.

Jesucrist interroga Pere, tres cops, com si volgués donar-li una repetida possibilitat de reparar la tripla negació. Pere ja ho ha après, escarmentat en la seva pròpia misèria: està profundament convençut que sobren aquelles temeràries jactàncies, conscient de la

seva feblesa. Per això ho posa tot en mans de Crist. *Senyor, Vós sabeu que us estimo. Senyor, Vós ho sabeu tot, Vós sabeu que us estimo.*[32] I Crist, què respon? *Pastura els meus anyells, pastura les meves ovelles.*[33] No les teves, no les vostres: les meves! Perquè Ell ha creat l'home. Ell l'ha redimit, Ell ha comprat cada ànima, una per una, al preu —ho repeteixo— de la seva Sang.

Quan els donatistes, en el segle V, organitzaven els seus atacs contra els catòlics, defensaven la impossibilitat que el bisbe d'Hipona, Agustí, professés la veritat, perquè havia estat un gran pecador. I sant Agustí suggeria, als seus germans en la fe, com havien de replicar: *Agustí és bisbe en l'Església Catòlica; ell porta la seva càrrega, de la qual ha de donar compte a Déu. El vaig conèixer entre els bons. Si per cas és dolent, ell s'ho sap; si és bo, ni tan sols en ell he posat l'esperança. Perquè la primera*

*cosa que he après a l'Església
Catòlica, és no posar la meva
esperança en un home.*[34]

No fem pas *el nostre apostolat*. En aquest cas, què podríem dir? Nosaltres fem —perquè Déu ho vol, perquè així ens ho ha manat: *aneu per tot el món i prediqueu l'Evangelí*—[35] l'apostolat de Crist. Les errades són nostres; els fruits, del Senyor.

Audàcia per parlar de Déu

I com el complirem, aquest apostolat? Abans que res, amb l'exemple, vivint d'acord amb la Voluntat del Pare, tal com Jesucrist ens ha revelat amb la seva vida i les seves ensenyances. Una veritable fe és aquella que no permet que les accions contradiguin allò que afirmem amb les paraules. Examinant la nostra conducta personal aprendrem de mesurar l'autenticitat de la nostra fe. No som

sincerament creients si no ens
esforcem per realitzar amb les
nostres accions allò que confessem
amb els llavis.

Ara ve a tomb dur a la nostra
memòria la consideració d'un
episodi, que posa de manifest aquell
estupend vigor apostòlic dels primers
cristians. Encara no havia passat un
quart de segle des que Jesús havia
pujat al Cel, i ja en moltes ciutats i en
molts pobles se'n propagava la fama.
A Efès, arriba un home que es deia
Apol·lo, *eloqüent i versat en les
Escriptures. Havia estat instruït en el
camí del Senyor, i amb fervor d'esperit
predicava i ensenyava amb exactitud
les coses referents a Jesús, tot i
conèixer-ne només el baptisme de
Joan.*[36]

En el pensament d'aquest home, ja
s'havia insinuat la llum de Crist:
n'havia sentit parlar i l'anuncia als
altres. Però encara li restava un tros

de camí, per informar-se més, assolir del tot la fe, i estimar de debò el Senyor. Escolta com parlen. Un matrimoni, Àquila i Priscil·la, tots dos cristians, passa a prop seu, i no s'aturen resten indiferents. No se'ls acudeix de pensar: aquest ja en sap prou, no ens crida ningú a donar-li lliçons. Com que eren ànimes amb una autèntica preocupació apostòlica, s'acostaren a Apol·lo, *se l'endugueren amb ells i li exposaren més exactament*^[37] la doctrina del Senyor.

Admireu també el capteniment de sant Pau. Presoner per divulgar l'ensenyament de Crist, no desaprofita cap ocasió per a difondre l'Evangelí. Davant Festus i Agripa, no dubta a declarar: *auxiliat, doncs, amb l'ajut de Déu, he perseverat fins al dia d'avui, donant testimoniatge a petits i grans, sense dir res fora d'allò que els profetes i Moisès van anunciar que vindria: que el Crist havia de patir;*

que, ressuscitaria el primer d'entre els morts, i havia d'anunciar la llum al poble i als gentils.[38]

L'Apòstol no calla, no amaga la seva fe, ni la seva propaganda apostòlica que havia motivat l'odi dels seus perseguidors: continua anunciant la salvació a tothom. I, amb una audàcia meravellosa, s'encara amb Agripa: *tu creus en els profetes? Ja sé que hi creus.[39]* Quan Agripa comenta: *per poc que em convences de fer-me cristià, Pau respongué: tant de bo volgués Déu que per poc o per molt, no solament tu, sinó també tots els qui avui m'escolten, esdevinguessin tal com jo sóc però sense aquestes cadenes.[40]*

D'on treia sant Pau aquesta força? *Omnia possum in eo qui me confortat!, [41]* ho puc fer tot perquè solament Déu em dóna aquesta fe, aquesta esperança, aquesta caritat. Se'm fa difícil de creure en l'eficàcia

sobrenatural d'un apostolat que no es recolzi enlloc, que no estigui centrat sòlidament, en una vida de tracte continuat amb el Senyor. Enmig del treball, sí; en plena casa o al bell mig del carrer, amb tots els problemes que cada dia sorgeixen, els uns més importants que d'altres. Allí, i no fora d'allí, però amb el cor en Déu. I aleshores, les nostres paraules, les nostres accions —fins i tot les nostres misèries!— exhalaran aquesta *bonus odor Christi*,^[42] la bona olor de Crist, que necessàriament farà dir als altres homes: heus aquí un cristià.

Si admetessis la temptació de preguntar-te, qui em fa ficar en tot això?, caldria respondre't: t'ho mana —t'ho demana— Crist mateix. *La collita és abundosa, però els treballadors són pocs; pregueu, doncs, l'amo dels sembrats, que envii segadors als seus camps.*^[43] Ara no concloguis còmodament: jo per a

això, no serveixo, per a això ja n'hi ha d'altres; aquestes feines se'm fan estranyes. No, per això, no n'hi ha d'altres; si tu poguessis dir-ho, tothom podria dir el mateix. El prec de Crist s'adreça a tots i a cadascun dels cristians. Ningú no n'està dispensat: ni per l'edat, ni per la salut, ni per l'ocupació. No hi ha excuses que valguin. O donem fruits d'apostolat, o la nostra fe serà estèril.

A més, ¿qui ho ha dit, que per parlar de Crist, per difondre'n la doctrina, calgui fer coses rares, estranyes? Viu la teva vida ordinària; treballa on ets, mirant de complir els deures del teu estat, d'enllestir bé la feina segons la teva professió o ofici, progressant, millorant a cada jornada. Sigues lleial, comprensiu amb els altres i exigent amb tu mateix. Sigues mortificat i alegre. Aquest serà el teu apostolat. I, sense que en sàpigues els motius, per la teva pobra misèria, els qui et volten vindran a tu, i amb una

conversa natural, senzilla —a la sortida de la feina, en una reunió de família, a l'autobús, en un passeig, a qualsevol lloc— parlareu d'inquietuds que estan en l'ànima de tots, bé que de vegades no se'n vulguin adonar: les entendran més, quan comencin a cercar Déu de debò.

Demana a Maria, *Regina apostolorum*, que et decideixis a ésser partícip d'aquests desigs *de sembra i de pesca*, que bateguen en el Cor del seu Fill. T'asseguro que, si comences, veuràs, com els pescadors de Galilea, la barca curulla. I Crist a la platja, que t'espera. Perquè la pesca és seva.

[1] 1 Tim II, 4.

[2] Cfr. 1 Pet I, 18-19.

[3] Ioh VI, 5.

[4] Ioh VI, 7.

[5] Ioh VI, 8-9.

[6] 1 Cor V, 6.

[7] 1 Cor IX, 16.

[8] Ier XVI, 16.

[9] Mt IV, 19.

[10] Lc V, 1.

[11] Lc V, 2-3.

[12] Lc V, 4.

[13] Lc V, 5.

[14] Lc V, 5.

[15] Lc V, 6-7.

[16] Lc V, 8-10.

[17] Act III, 6.

[18] Act III, 6.

[19] Lc VII, 14.

[20] St. Gregori el Gran, *Homiliae in Evangelia*, XXIX, 4 (PL 76, 1215-1216).

[21] St. Agustí, *Enarrationes in Psalmos*, XXI, 2, 30 (PL 36, 177).

[22] St. Agustí, *Enarrationes in Psalmos*, XXI, 2, 30 (PL 36, 180).

[23] Cfr. Lc XIV, 28.

[24] St. Agustí, *In Ioannis Evangelium tractatus*, CXXII, 2 (PL 35, 1959).

[25] Act II, 11.

[26] Ioh XXI, 2-4.

[27] Ioh XXI, 4-5.

[28] Ioh XXI, 6.

[29] Ioh XXI, 7.

[30] Ioh XXI, 7.

[31] Ioh XXI, 8.

[32] Ioh XXI, 15-17.

[33] Ioh XXI, 15-17

[34] St. Agustí, *Enarrationes in Psalmos*, XXXVI, III, 20 (PL 36, 395).

[35] Mc XVI, 15.

[36] Act XVIII, 24-25.

[37] Act XVIII, 26.

[38] Act XXVI, 22-23.

[39] Act XXVI, 27.

[40] Act XXVI, 28-29.

[41] Phil IV, 13.

[42] 2 Cor II, 15.

[43] Mt IX, 37-38.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-es/article/perque-
tothom-se-salvi/](https://opusdei.org/ca-es/article/perque-tothom-se-salvi/) (05/04/2026)